כישורית
KISHORIT
Public-Benefit Corporation חברה לתועלת הציבור

בית לאנשים עם צרכים מיוחדים
ד.נ. בקעת בית הכרם 25149 טל.04.9085111 פקס. 04.9986810

9/7/2023

לכבוד:

משרד הנגב, הגליל והחוסן החברתי

הנדון: <u>אל-פנארה – בית לאנשים עם צרכים מיוחדים בגלל</u>

כישורית (חל"צ) ח.פ 512014192 (להלן: "**כישורית**") הינה כפר לבוגרים עם צרכים מיוחדים השוכן על אדמות קיבוץ כישור בגליל. ביחד, כישורית וכישור, יוצרים קהילה שיזורית (שילובית) בה חיים בסמיכות בוגרים עם צרכים מיוחדים ואנשים "רגילים". החיבור בין שתי הקהילות מאפשר לבוגרים עם הצרכים המיוחדים לחוות שייכות חברתית ושותפות קהילתית.

כישורית הוקמה בשנת 1997 על ידי קבוצת הורים ואנשי מקצוע, כבית לחיים לבוגרים בני 21 ומעלה, עם צרכים מיוחדים בתחום הנפשי ההתפתחותי וההתנהגותי (להלן: "**החברים**"), במטרה שתהווה עבורם מקום בו יוכלו לחיות חיים מלאים ועצמאיים, ולהתבגר ולהזדקן בכבוד, תוך קבלת מענה לצרכים הפיזיים והמנטליים הייחודיים להם. נכון להיום, אוכלוסיית כישורית מונה כ 187 חברים.

המודל ההתיישבותי של כישורית וכישור הוא של קהילה שיתופית המבוססת על עקרונות הקיבוץ הארץ-ישראלי. ככזה, אחד העקרונות המנחים את הקהילה הוא שוויון ערך האדם. ההבנה שלכל אדם זכות מימוש עצמי. אנשים, בין אם "רגילים" ובין אם בעלי צרכים מיוחדים, זהים בצורך וברצון שלהם להיות אוהבים ונאהבים, בעלי קשרי חברות עם הנמצאים סביבם ובעלי הזדמנויות שוות להיות שותפים לפעילויות משמעותיות.

כך למשל חברי כישורית, בליווי הצוות, משתתפים במערכת קבלת ההחלטות הנוגעות לחייהם היום-יומיים, בארגון אירועים וחגים, השתתפות בוועדות וגיבוש נורמות של התנהגות חברתית. עקרון מנחה נוסף בכישורית הוא העיקרון הקיבוצי "כל אחד על פי יכולתו ולכל אחד על פי צרכיו", כל חבר בכפר תורם לחברה כפי יכולתו, ומקבל מהחברה על פי צרכיו, והחברים בעלי המסוגלות התעסוקתית עובדים בענפי התעסוקה שבכפר, ותורמים כפי יכולתם לבנייה, לקידום ולשגשוג הכפר.

מסגרת החיים בכישורית מספקת לחברי כישורית אפשרויות תעסוקה, פעילות פנאי ענפה וחוגים, מגורים אישיים, פיקוח וטיפול רפואי ושירותי סיעוד.

<u>אל-פנארה</u>

1. <u>רקע</u>

כאמור לעיל, כישורית ממוקמת בקיבוץ כישור השוכן בגוש תפן בגליל, אזור בו שוכנים ישובים בני לאומים שונים. נכון להיום, הבוגרים החיים בכישורית הינם יהודים. עם זאת, כמו בחברה היהודית, כך גם בקרב שכננו הערבים ישראלים, יש בוגרים רבים עם צרכים מיוחדים המבלים את ימיהם בחוסר מעש בבית המשפחה ואחרים מקבלים שירותים קונבנציונליים. מתחילת דרכה של כישורית, פעמה בקרב מקימיה הכרה ברורה שגם לאוכלוסייה זו מגיע ליהנות מהחיים שמציעה כישורית לחבריה.

בעבר נעשו ניסיונות חוזרים ונשנים לקלוט לכפר בוגרים עם צרכם מיוחדים מהאוכלוסייה הערבית בכלל ומהכפרים השכנים בפרט. לצערנו הרב כלל ניסיונות אלו כשלו מסיבות שונות כאשר העיקרית בניהן היא העובדה הפשוטה שהשפה המדוברת בכפר, הן של החברים והן של הצוות, הינה עברית. לרבים מבעלי הצרכים המיוחדים קיימים קשיים לשוניים לרבות בדיבור, בשמיעה, בהבנה ובקריאה. השפה היא חלק מהתרבות, ובמהלך השנים התגבשה ההבנה שעל מנת לספק לחברים בית לחיים, על המסגרת לספק לחבירה מקום בו השפה העיקרית בכפר הינה שפתם וכן יש לתת ביטוי לתרבות, לחגים, לאוכל המסורתי, להווי החיים ולמנהגים השונים שמכתיבה התרבות והמסורת.

מתוך הבנה זו ולאור המודעות לצרכי האוכלוסייה הערבית ישראלית צמח הרעיון להקים בצמוד לכישורית וכחלק בלתי נפרד ממנה בית לחיים המיועד לבוגרים בעלי צרכים מיוחדים מהאוכלוסייה הערבית – אל-פנארה. כפר אל-פנארה מתוכנן להיבנות בהתאם למודל של כישורית ולהיות חלק בלתי נפרד ממנה הכל כפי שיפורט בהרחבה להלן.

2. <u>המצב הקיים</u>

2.1. **תשתיות** – נכון להיום יש באל-פנארה כביש, תשתית חשמל ותשתית ביוב.

2.2. **בית ספר** – בשטח בו עתיד לקום כפר אל-פנארה פועל בית ספר "זיו כישורית". בבית הספר לומדים נערים ונערות בגיל 14 עד 21 עם בעיות נפשיות המוגדר כבית ספר לנוער עם בעיות נפשיות. כישורית מימנה את הקמת בית הספר.

2.3. **תוכנית מאושרת** – תוכנית מס' ג/18559 – תוכנית מתאר לאל פנארה.

3. <u>החזון</u>

3.1. כאמור לעיל, כפר אל-פנארה מתוכנן להיבנות בהתאם למודל של כישורית ולהיות חלק בלתי נפרד ממנה. בדומה לכישורית, תיווצר בו קהילה המבוססת על עקרון של השוויון ערך האדם ועל ההכרה שזכותו של כל אדם למקסימום חופש אישי ואוטונומיה.

3.2. בשל הבדלי תרבות ושפה, ומתוך הרצון לכבד את השונה והמיוחד לכל אוכלוסייה, אנו מאמינים כי כישורית ואל-פנארה תהיינה שתי יחידות החיות זו בצד זו אשר משתפות פעולה בתחומים רבים לרבות בתחום התעסוקה והפנאי. משמע, החברים בכישורית ואל-פנארה יגורו, יוכלו ויקבלו שירותים סוציאליים ורפואיים כל אחד בשפתו, ויחגגו את החגים בהתאם למסורת ובמקבל **ישתפו פעולה בתחומים שונים לרבות בתחום התעסוקה והפנאי**.

3.3. התפיסה הטיפולית-שיקומית של אל-פנארה תהא דומה לזאת של כישורית. הגישה המקצועית העיקרית בכישורית הינה שילוב של שתי גישות חדשות יחסית בתחום העבודה הסוציאלית והפסיכותרפיה: "הגישה הנרטיבית" ו"גישת הכוחות".

בכישורית נעשה ניסיון אמיתי לאפשר לאנשים המוגדרים כ"בעלי צרכים מיוחדים" לחיות "חיים נורמאליים" במובן המלא של המושג. כלומר, לממש את עצמם כאנשים החיים בקהילה, אנשים בעלי אוטונומיה, אנשים שרוצים, בוחרים, חולמים, כואבים, מתקדמים ונסוגים כמו כולנו. על פי התפיסה של כישורית, כל אדם זכאי למידה מקסימאלית של חופש אפשרויות במסגרת התנאים והנסיבות. כל אחד זכאי לבחור כיצד לנהל את חייו ולממש את מטרותיו – גם כאשר הוא נזקק לשם כך לעזרה.

אנשים מתקבלים לכישורית על מנת לבנות לעצמם "סיפור חיים מועדף" בלשונה של הגישה הנרטיבית. כישורית שמה לה למטרה לאפשר לבוגרים עם צרכים מיוחדים להגיע לעצמאות מרבית בחייהם, תוך קבלה של המגבלות שאינן ניתנות לשינוי. התפיסה הטיפולית שיקומית של כישורית גורסת שעל המטרות הטיפוליות להיות קונקרטיות וברות השגה, מותאמות לאדם ולא לסטנדרטיים חיצוניים. בהתאם לגישה הנרטיבית ולגישת הכוחות, המטופל עצמו ועולמו מובילים את התהליך ולא שום נורמות חיצוניות מקובלות. האדם מגדיר את המטרות שברצונו להשיג בתקופה מסוימת והמערכת משתדלת לאפשר לו להשיג אותם.

"הטיפול" נערך בשיתוף מירבי עם "המטופל", תוך גילוי ועידוד כוחותיו ובהתאם לבחירותיו, כפי שמטיבה לתאר "גישת הכוחות". "הטיפול" נערך בחיים עצמם וע"י הצוות כולו, ולא בפגישות טיפוליות מנותקות ומבודדות. איש הצוות הסוציאלי (המלווה האישי) אומנם מרכז את "הטיפול", אולם אין הוא הכתובת היחידה ואין הוא מקור סמכות בלעדי ויודע כל. האדם עם הצרכים המיוחדים בונה בכישורית סיפור חיים מועדף בעזרת כוחותיו שלו עצמו ובסיוע הכלים הטיפוליים-שיקומיים שמספקים החיים בכישורית.

כאמור, התפיסה הטיפולית שיקומית באל-פנארה תהא דומה לזאת שבכישורית כאשר השוני יבוא לידי ביטוי בשפה המדוברת בכפר (הן של החברים והן של הצוות), באווירה ובמנהגי החיים, כאשר אלו יעוצבו ע"י חברים וצוות שיהיו כולם ערבים, במסגרת תרבותית ומסורתית המתאימה לרקע, לתרבות ולמנהגים הדתיים של החברה הערבית.

4. <u>התכנון והצרכים של אל-פנארה</u>

4.1. **<u>תעסוקה</u>** –

תעסוקה יצרנית ומספקת הינה נדבך משמעותי בדרך לעצמאות מרבית, ומכאן החשיבות שבשילוב החברים במעגל העבודה. מתוך הבנה שלאנשים שונים תחומי עניין שונים, יכולות ונטיות לב שונות, המטרה שלנו בכישורית לאפשר לחברים לבחור ממגוון רחב של תחומים כך שיוכלו להשתלב בעבודה המתאימה להם ביותר. לאור כך, כישורית הקימה לאורך השנים מגוון ענפי תעסוקה בתחום החקלאות, המלאכה, התעשייה והשירות המספקים לחברים מקומות לעבודה יצרנית ומשמעותית ואנו פועלים ללא לאות כדי להוסיף מקומות תעסוקה חדשים.

כאמור לעיל, חברי כישורית וחברי אל-פנארה עתידים לעבוד זה לצד זה בענפי התעסוקה השונים. **כדי להגדיל את מספר מקומות התעסוקה ומתוך תפיסה של יכולת התאמה תעסוקתית לאוכלוסייה הערבית, אנחנו רואים לנכון להקים מרכז לקרמיקה וכן להרחיב את ענפי החקלאות הקיימים בכישורית:**

1) **סטודיו לקרמיקה** – אנו פועלים לקמת סטודיו לקרמיקה אשר ימוקם בשטח כישורית וגודלו יהיה 120 מ״ר עם מרפסת. נכון להיום ניתנה תרומה אשר עתידה לממן 50% מעלויות הקמת הסטודיו.

2) **לול מטילות אורגני ומכון למיון ביצים** – בכישורית פועל כיום לול מטילות אורגני כאשר מכסת הביצים לשנת 2023 עומדת על כ-500,000 ביצים לשנה. לול המטילות האורגני מספק גם הוא מקום עבודה טיפולי לחברים. כמו כן, נעשה שימוש עצמי בביצים המיוצרות בכישורית ובעתיד ייעשה שימוש עצמי גם עבור אל-פנארה.

לול המטילות האורגני משרת את כישורית, ועתיד לשרת את אל-פנארה, בשלושה מישורים: (1) מקור הכנסה לכפרים; (2) מקום תעסוקה טיפולי לחברים; (3) הלול מספק ביצי מאכל לחברים.

על מנת שנוכל להגדיל את מספר מקומות התעסוקה, כך שיוכל לספק מקום עבודה לחברי אל-פנארה, וכן על מנת שהלול יוכל לספק ביצי מאכל לאל-פנארה, **יש להגדיל את מכסת הביצים השנתית וכן לבנות מכון למיון ביצים.**

מכון למיון ביצים – המכון עתיד להיבנות בגודל של כ-100 מ״ר. בנוסף לכך שהמכון יספק מקומות עבודה נוספים עבור החברים, הוא ייעל את הליך הייצור ובכך יגדיל את הכנסות הכפרים.

3) **דיר עזים** – בכישורית פועל דיר עזים כאשר העדר הנוכחי שלנו כולל כ- 1,000 עזים, ומכסת החלב לשנת 2023 עומדת על כ- 600,000 ליטרים חלב בשנה, מה שמציב את כישורית כאחת מיצרניות חלב העזים המובילות בישראל.

על מנת שנוכל להגדיל את מספר מקומות העבודה בדיר עבור חברי אל-פנארה וכן לספק חלב למגבנה שעתידה להיבנות (ראו פירוט להלן), **יש להגדיל את מכסת החלב הניתנת כיום לכישורית**.

4) **מגבנה** – אנו פועלים לשם הקמת מגבנה בכישורית אשר עתידה להיבנות בשטח של כ 270 מ״ר. במגבנה ייצרו חברי כישורית וחברי אל-פנארה מוצרים שונים מחלב עזים תוך שימוש בחלב עזים המיוצר בכישורית. המגבנה תעמוד בכלל דרישות משרד הבריאות ומשרד העבודה על מנת שניתן יהיה להשתמש בתוצרים הן בכישורית ואל-פנארה והן על מנת שניתן יהיה למכור את

המוצרים לקהל הרחב. במגבנה עתידים לעבוד אנשי מקצוע וחברים אשר יעברו הכשרה ייעודית לעבודה זו.

הקמת המגבנה תשרת את שני הכפרים במספר מישורים : (1) יצירת מקומות תעסוקה הן לחברי כישורית והן לחברי אל-פנארה ; (2) שימוש עצמי לשני הכפרים במוצרים השונים אשר ייוצרו במגבנה ; (3) מקור הכנסה עבור הכפרים ; (4) הגדלת מספר מקומות התעסוקה בדיר העזים.

5) **מסעדה** – אנו מעוניינים לבנות מסעדה בה יועסקו חברים משני הכפרים במקביל לעובדים "רגילים". המסעדה עתידה להיבנות בשטח אל-פנארה.

6) **יקב ומרכז מבקרים** – ייקב כישורית מייצר כ-60,000 בקבוקים בשנה אשר נמכרים בארץ ובעולם ואנו פועלים כיום לשם הגדלת ייצור בקבוקי היין עד 150,000 בקבוקים בשנה. אורחים מוזמנים להגיע למרכז המבקרים וליהנות מיין איכותי, לשוחח עם חברי כישורית וליהנות מנוף עוצר נשימה. חברי כישורית, ובעתיד חברי אל-פנארה, עובדים הן בתהליך ייצור היין והן במרכז המבקרים.

7) **מאפייה** – בכישורית פועלת מאפייה אשר מספקת תוצרים לרווחת החברים וכן למכירה בחנות המשק (ראו פירוט בסעיף 9) להלן). בעתיד, המאפייה תהווה מקום תעסוקה גם לחברי אל-פנארה וכן תספק תוצרים לרווחתם. לאור כך, בעתיד אנו צופים כי המאפייה תגדיל את תוצריה.

8) **גן ירקות אורגני** – גן הירקות מהווה מקום עבודה לחברים רבים. בגן הירקות מגדלים מגוון רחב של ירקות ופירות אורגניים בהתאם לעונות השנה. התוצרים משמשים הן לשימוש עצמי של כישורית, ובעתיד של אל-פנארה, והן למכירה חיצונית.

9) **חנות משק אורגני** – בחנות המשק עובדים חברי כישורית, ובעתיד חברי אל-פנארה, וניתן לרכוש את מוצרי המאפייה, גן הירק והייקב.

10) **כלבייה ופנסיון לכלבים** – בכישורית פועל בית גידול לשנאוצרים ננסיים וענקים. כלבי כישורית זכו בתחרויות בינלאומיות שונות אשר אליהן נסעו חברי כישורית ועובדי הכלבייה. בנוסף, בכישורית פועל פנסיון לכלבים. כמובן שגם בענף זה, בדומה לשאר ענפי התעסוקה הקיימים, עתידים להשתלב חברי אל-פנארה.

11) **חוות סוסים טיפולית** – חוות הסוסים מהווה מקום עבודה טיפולי לחברי כישורית ובעתיד לחברי אל-פנארה.

4.2. <u>**פנאי**</u> –

1) **בניית אולם ספורט** – חברי כישורית וחברי אל-פנארה ייהנו ממתחמי פנאי וספורט משותפים. בכישורית יש מרכז ספורט הכולל חדר כושר, בריכת שחייה ומגרש פתוח. לאור גידול מספר

המשתמשים העתידי יש לבנות אולם ספורט אשר יאפשר לחברים רבים, הן של כישורית והן של אל-פנארה, ליהנות מפעילות ספורטיבית גם בימי החורף וגם בימי הקיץ החמים.

2) **מרכז מוסיקה** – אנו עתידים להקים מרכז מוסיקה לרווחת החברים, הן של כישורית והן של אל-פנארה. מרכז המוסיקה יבנה בשטח של 300 מ״ר ויכלול חדרים ללימוד מוסיקה וחדרים לתרפיה במוסיקה.

3) **מתחם פנאי** – יבנה מתחם פנאי בגודל 300 מ״ר ויכלול מועדון, מתחמי פעילות, ספריה וחדר טלוויזיה. חברי אל-פנארה וחברי כישורית יוכלו ליהנות יחדיו, הן במתחם הפנאי והן במתחמי הפנאי והספורט בכישורית, מפעילויות פנאי מגוונות לרבות חוגים, הרצאות ועוד לאחר שעות העבודה

4.3. **שמירה על אל-פנארה** – על מנת שניתן יהיה לשמור על החברים יש לבנות סביב אל-פנארה גדר, שער כניסה ותאורה היקפית. יובהר כי לא תהא גדר בין כישורית ואל-פנארה.

4.4. **מבני מגורים** – שטח מבני המגורים יהיה סה״כ 2,800 מ״ר בהם יוכלו חברי אל-פנארה להתגורר בהתאם לאמונתם ולפי צרכיהם. חברי אל-פנארה יוכלו לבחור לגור בדירת סטודיו לבד, בדירת מגורים משותפת בה יהיו 2 חדרי שינה, חלל משותף הכולל מטבחון ושירותים ומקלחת או בדירות מושגחות.

בשלב א׳ ייבנו שתי שכונות מגורים, בכל שכונה 8 דירות, 70 מ״ר כל דירה ובכל דירה יגרו שני חברים. בניית שאר מבני המגורים בעתיד תמומן מכספי תרומות.

4.5. **מבנה מרכזי** – גודלו של המבנה המרכזי באל-פנארה יהיה 1,600 מ״ר. המבנה יכלול מטבח וחדר אוכל, חנות מכולת בה יוכלו החברים לרכוש מוצרים חיוניים, משרדי הנהלה ומשרדים לעובדים הסוציאליים. בנוסף, במבנה המרכזי תהא מרפאה אשר תאויש בידי אנשי צוות דוברי ערבית.

4.6. **פיתוח השטח הציבורי בכפר** – כישורית רואה חשיבות רבה בנראות הכפר, הן נראות מבני המגורים והן נראות השטח הציבורי. כל אדם אשר נכנס לכישורית מבחין ישירות ביופיו הייחודי של המקום כאשר הטבע ניבט מכל עבר, הכל ירוק, פורח ומטופח. מכל עבר ניתן לראות צמחייה מטופחת אשר מותאמת למיקומו הגיאוגרפי של הכפר. ישנם אזורים ירוקים פתוחים ורחבי ידיים ולצידם אזורי ישיבה קטנים אשר מאפשרים לחברים לשבת בחיק הטבע וליהנות מהשלווה הקיימת בכפר.

אנו מאמינים כי סביבה ירוקה, מטופחת, נקייה ושלווה חיונית לשלווה ולאושר של החברים. לאור כך, אנו מאמינים כי כמו בכישורית, גם באל-פנארה יש לתת דגש לנראות הכפר. יש לטפח את השטחים באל-פנארה תוך שתילת צמחייה מגוונת המתאימה לאזורינו, טיפוח הטבע הקיים, יצירת אזורים שונים לטובת החברים ויצירת מקום אסטטי ונעים, הכל על מנת לאפשר לחברים לחיות את חייהם באופן השלו והמאושר ביותר שאנו יכולים לספק.

4.7. **מרפאה אזורית** – הן חברי כישורית והן חברי אל-פנארה העתידיים, הינם בוגרים עם צרכים מיוחדים בתחום הנפשי, ההתפתחותי והרגשי. בוגרים אלו סובלים בין היתר מבעיות רפואיות פיזיות רבות והם נזקקים לטיפולים רפואיים שונים. נכון להיום, בכל פעם שחבר בכישורית נזקק לבדיקה / טיפול רפואי, איש צוות מכישורית מלווה חבר זה לאותה הבדיקה / טיפול. יציאות לבדיקות / טיפולים כאמור לעיל אינן פשוטות ודורשות תכנון מקדים וצוות אדם רחב.

כדי לספק לחברים את הטיפול הרפואי המיטבי ביותר וכדי להקל על מתן טיפול זה, כישורית פעולת היום, בשיתוף פעולה עם קופות החולים כדי להקים מרפאה אזורית מקצועית אשר תספק שירות לכלל תושבי האזור לרבות חברי כישורית וחברי אל-פנארה בעתיד.

המרפאה עתידה לקום בשני שלבים כאשר שלב א' עתיד לכלול שלושה חדרי טיפול לרבות חדר גניקולוג, חדר אחיות, חדר לשמירה על תרופות וחדר עיקור. שלב ב' אשר יוקם בעתיד יכלול חדר טיפול, חדר פיזיותרפיה, חדר רנטגן ובית מרקחת.

נכון להיום, הקמת המרפאה האזורית תהא, בין היתר, באמצעות תרומות שתגייס כישורית לרבות תרומות מגורמים פרטיים באמצעות JNF ארה"ב.

5. <u>השקעות לפי שנים</u>

אנו מאמינים כי הקמת כפר ייעודי לבוגרים עם צרכים מיוחדים ערבים ישראלים חשובה ביותר ואנו פונים לממשלת ישראל בבקשה לסייע לנו בהקמת הפרויקט. אנו מבקשים כי הסיוע יינתן על פני 6 שנים כמפורט להלן:

5.1. **שנת 2023:**

1) <u>מכסות ביצים</u> – נכון להיום לקיבוץ כישור יש מכסת פטם של 500,000 ק"ג פטם בשנה. זהו ענף בעייתי עבור חברי כישורית וזאת מאחר שהעופות יוצאים לשחיטה. **אנו מבקשים להמיר את מכסת הפטם בארבע מכסות ביצים**.

2) <u>מכסת חלב</u> – כפורט בסעיף 4.1.3) לעיל, אנו מבקשים כי תוגדל מכסת החלב השנתית הניתנת לכישורית כך שתעמוד על 750,000 ליטר חלב בשנה.

3) <u>השקעה בתאי הטלה והתאמת לול הפטם ללול מטילות</u> – השקעה של כ- 600,000 ₪, מחצית מההשקעות יגויסו על-ידינו מתרומות ומחצית מההשקעות ממשרד החקלאות.

4) <u>הקמת סטודיו לקרמיקה</u> – השקעה של כ – 1,500,000 ₪, מחצית מכספי תרומות ומחצית מכספי ממשלה.

5.2. **שנת 2024:**

1) <u>הקמת מכון למיון ביצים</u> – השקעה של כ- 900,000 ₪, מחצית מכספי תרומות ומחצית מכספי ממשלה.

2) אולם ספורט– אולם הספורט ימומן מכספי מפעל הפיס. בזמנו התגלע ויכוח בין מפעל הפיס לבין מועצה אזורית משגב. מועצת משגב דרשה כי מפעל הפיס יממן את הקמת אולם הספורט כפרויקט על-ארצי מפני שאוכלוסיית כישורית ואל-פנארה מגיעה מאזורים שונים בארץ.

3) שמירה על אל-פנארה – מימון השמירה אשר כוללת גדר, שער ותיאורה היקפית יהיה מכספי הממשלה (משרד הביטחון). עלות ההקמה הינה 850,000 ₪.

5.3. **שנת 2025:**

1) מגורים – בניית שלב א' (2 שכונות מגורים בכל אחת 8 דירות כל דירה 70 מ"ר) בהשקעה של 11,200,000 ₪ כולל פיתוח מחצית מכספי תרומות ומחצית מכספי הביטוח הלאומי – הקרן לפיתוח שירותים לנכים.

2) מרכז מוסיקה – עלות הפרויקט הינה 3,600,000 ₪ כולל אקוסטיקה ופיתוח, מחצית מההשקעות להקמת מרכז המוסיקה יגויסו על-ידינו מתרומות או לחילופין ימומנו ע"י מפעל הפיס, ומחצית מההשקעות מכספי ממשלה.

3) מגבנה – עלות הפרויקט הינה 3,600,000 ₪ כולל פיתוח, מחצית מההשקעות להקמת המגבנה יגויסו על-ידינו מתרומות ומחצית מההשקעות מכספי ממשלה.

5.4. **שנת 2026:**

1) מבנה פנאי – השקעה של 3,600,000 ₪ כולל פיתוח וציוד, מחצית מההשקעות להקמת מבנה הפנאי יגויסו על-ידינו מתרומות ומחצית מההשקעות מכספי ממשלה.

2) פיתוח השטח הציבורי בכפר – השקעה של כ – 2,000,000 ₪, מחצית מכספי תרומות ומחצית מכספי ממשלה.

5.5. **שנת 2027** –

1) מבנה מרכזי – השקעה של 24,000,000 כולל פיתוח וציוד, מחצית מכספי תרומות ומחצית מכספי ממשלה.

2) מרפאה אזורית – עלות הפרויקט הינה 12,000,000 ₪ כולל ציוד ופיתוח, מחצית מההשקעות להקמת המרפאה האזורית יגויסו על-ידינו מתרומות ומחצית מכספי הממשלה.

5.6. **שנת 2028** –

1) מגורים – השלמת מבנה המגורים. בנייה של כ- 35 דירות, כל דירה 70 מ"ר בעלות של כ- 24,500,000 ₪ כולל פיתוח מחצית מכספי תרומות ומחצית מכספי הביטוח הלאומי – הקרן לפיתוח שירותים לנכים.